

PRIMA FEMEIE ACADEMICIAN DIN REPUBLICA MOLDOVA

*Dr. Mihai COȘCODAN,
Universitatea de Stat din Moldova*

25.06.1939–14.09.2010

Tatiana Constantinov s-a născut la Sucleia, raionul Slobozia, la 24 iunie 1939. Copilăria și tinerețea le-a petrecut în casa părintească a lui Ștefan și Agafia Constantinov, într-o familie de țărani puțin știutori de carte, însă aprigi la muncă, chibzuiți la toate, buni gospodari. Aceste calități, pe parcursul vieții destul de anevoioase, părinții zi de zi le-au educat și copiilor lor. Tatiana, fiind mezina familiei, zilnic era supravegheată, mai cu seamă de mama, să nu absenteze orele de studiu. Cu atât mai mult cu cât locuiau în vecinătate cu școala.

Si-a început studiile la școala medie incompletă din satul natal. După absolvirea ei, și-a continuat studiile la școala nr.11 din Tiraspol – unica școală medie de limbă română din această regiune care a funcționat până în anul 1959. Pe timpurile acelea, în special în mediul rural, nu exista o altă profesie mai stimată și apreciată decât cea de învățător. Astfel, calea spre Institutul Pedagogic de Stat din Tiraspol i-a fost prescrisă încă din copilărie.

În acea perioadă, la facultatea de geografie la care a fost înmatriculată Tatiana Constantinov activau profesori de o înaltă cultură profesională. Unii din ei aveau studii geografice obținute la facultățile din România, alții terminaseră facultățile de geografie ale instituțiilor de învățământ din Moldova și Odesa. Datorită acestor profesori, Tatiana Constantinov din primele zile de studii a devenit absolut devotată specialității alese.

Pe parcursul studiilor la facultate, a fost pasionată de disciplinele fizico-geografice. Acestea însă în planurile de învățământ reprezentau cursuri integrate, care reflectau structura disciplinelor geografice din învățământul preuniversitar. Din acest motiv, disciplinele de specializare, obligatorii pentru continuarea studiilor postuniversitare, trebuiau studiate independent. Disciplinele de specializare Meteorologia și Climatologia, în care a activat ca savant Tatiana Constantinov, de asemenea lipseau în planurile de învățământ. Totuși, datorită vocației și unei munci continue și insistente, a reușit să asimileze aceste discipline și să susțină cu succes examenele de admitere la doctorantură în unul din cele două instituții de învățământ superior specializate din fosta URSS – Institutului Hidrometeorologic de Stat din Odesa. După trei ani de muncă asiduă, în 1972, la ședința Consiliului științific specializat al Institutului Hidrometeorologic de Stat și Universității

de Stat din Odesa, a susținut cu brio teza de doctor în geografie cu tema „Caracteristicile complexo-probabile ale climei Moldovei și utilizarea lor în scopuri practice”.

După o muncă insistență de 20 de ani în cadrul AȘM, în baza materialelor expediționare și investigațiilor teoretice, în anul 1992, susține teza de doctor habilitat în științe geografice la Consiliul științific specializat de pe lângă Institutul de Geografie al Academiei de Științe din Rusia.

Pe parcursul activității sale în calitate de cercetător științific, șef de laborator și director al Institutului de Ecologie și Geografie al AȘM a publicat 3 monografii și peste 60 articole științifice, iar la 5 monografii a fost coautoare. De asemenea, a fost autoare a câtorva atlase și a zeci de hărți geografice. Din propria-i inițiativă și sub conducerea ei nemijlocită, pentru prima dată în republică s-au implementat sistemele informaționale de elaborare a hărților geografice, au fost aplicate metodele probabilității la analiza datelor climaterice.

Tatiana Constantinov, în calitate de director al Institutului de Ecologie și Geografie al AȘM, a reprezentat geografia din Republica Moldova la mai multe conferințe internaționale din Polonia, Bulgaria, Turcia, Grecia, Elveția, România.

Nu poate fi trecut cu vederea nici aportul ei în pregătirea cadrelor didactice și științifice. Ani la rând a colaborat cu profesorii și studenții facultății de geografie a institutului pe care l-a absolvit. Ținea cursuri obligatorii și opționale la specialitățile Geografie, Meteorologie și Ecologie ale Universității de Stat din Moldova. Sub conducerea ei absolvenții au elaborat teze de licență și de doctorat. Numai în ultimii ani au fost susținute două teze de doctor habilitat și peste 10 teze de doctor în științe geografice.

Pasiunea Tatianeii Constantinov a fost știința. Din păcate, boala necruțătoare a răpus-o. Comunitatea științifică din Moldova regretă dispariția ei și consideră că opera sa științifică lucrează în favoarea progresului general. Dumnezeu s-o odihnească.